

7. II. Lipót, I. Ferencz és V. Ferdinánd királyok koronázása. (Vasárnapi Ujság 1892. 24. sz.).

8. A Hazai Okmánytár. Ismertetés. (Akadém. Értesítő 1892. évf.).

9. Magyar történelmi czikkek az Athenaeum Kézi Lexikonának I. kötetében.

10. Könyvismertetések, apróbb közlemények a Turul, Századok, M. Könyv-Szemle hasábjain.

*

A könyvtár belső életével nem áll ugyan szorosabb összefüggésben, de még sem mellőzhető hallgatással az ő Felsege koronázási jubileuma alkalmából készült hódoló feliratok és a koronázási képek kiállítása, melynek rendezésével a magas miniszterium a könyvtár vezetőit bízta meg. A könyvtár olvasótermében és folyosóján rendezett kiállítást a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében Gömörly Oszkár miniszteri tanácsos nyitotta meg 1892. augusztus 16-án, s szeptember 5-ig 31,665 egyén látogatta.

J E L E N T É S

A BUDAPESTI MAGYAR KIR. TUDOMÁNY-EGYETEM KÖNYVTÁRÁNAK
RENDEZÉSÉRŐL, GYARAPODÁSÁRÓL ÉS FORGALMÁRÓL 1892-BEN.

SZILÁGYI SÁNDORTÓL.

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Kegyelmes Uram!

A budapesti m. kir. egyetemi könyvtár 1892-ik évi forgalmáról és gyarapodásáról végjelentésemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

Mult évben könyvtárunk egy rendkívül becses és gazdag gyűjteménnyel szaporodott. Nagynevű tudósunk Wenzel Gusztáv halála után könyvtárának saját használatára visszatartott része, mely túlnyomólag magyar és szláv történelmi forrásmunkákat tartalmaz, Dobrovsky Ágost könyvkereskedő birtokába kerülván, ő szives volt a könyvek címjegyzékét kiválasztás végett még

publikálás előtt velünk közleni. Nyilvános könyvtáraink épen ilyenemű forrásmunkákban meglehetősen szegények lévén, ez úton egy régen érzett hiányon lesz segítve. Tagányi Károly országos levéltári tisztviselő úrnak, mint a ki a szláv történeti forrásokkal rendszeresen foglalkozik, szives segédkezésével könyvtárunk ezen osztályát kiegészítettük, s ilyen módon történet- és műtörténet-íróinknak, jogtudósainknak bűvárlásaihoz új gazdag anyagot szereztünk be. Összesen 496 munkával, 579 kötetben gyarapodott ezúton könyvtárunk.

Jelenleg a folyó munkák mellett a tudori dissertatiók katalizálása vétetett munkába.

A kézirati katalogus anyaga nagyrészen kiszedetvén, csak az utolsó szerkesztés van hátra. Miután azonban a feldolgozott anyag nagyobb terjedelmű, hogy sem egy füzetben elférne, cél-szerűség és a publikálás gyorsítása szempontjából két részre volt osztandó. Az első rész, mely az eredeti okleveleket és leveleket, meg a Hevenesi-féle gyűjteményt foglalja magában, a jövő év elején már szétküldhető leszen.

És most áttérve könyvtárunk gyarapodására, van szerencsém következőket jelteni: Az egyetemi könyvtár állománya 1892. évben 2392 művel, 3033 kötetel gyarapodott, a melyek közül 496 mű 579 kötetel antiquarice szereztetett be, s ezeknek czime költséghiány miatt a folyó évi gyarapodási címjegyzékben nem nyomattatott ki, — ezenfelül az apró nyomtatványok száma is 1596-al szaporodott. E szaporodás legnagyobbrészt a rendes évi dotatióból került ki, de ezenkívül adományozás útján is jutott a könyvtárintézetektől, hatóságok- és magánosoktól munkák birtokába, nevezetesen a magy. kir. és osztrák cs. és kir. kormányoktól, a magyar országgyűlés mindkét házától, a lembergi tartományi kormánytól, a Smithsonian Intituttól Washingtonból, a bécsi cs. és kir. hadügyminiszteriumi levéltártól, a M. Tud. Akadémiától, a Magy. Történelmi Társulattól, a fővárosi Statisztikai Hivaltaltól, a triesti cs. k. helytartóságtól, a Schlesische Zeitung szerkesztőségétől, a kalocsai érseki egyházmegyétől, a székesfehérvári egyházmegyétől, Budapest fő- és székvárosi hatóságától, a budapesti kath. körtől, a budapesti kir. tudományegyetem- és a kir. József-műegyetemtől. A nyomdák közül a m. kir. állami és egyetemi nyomda küldték be egyes nyomtatványait. Magánosok közül Demkó Kálmán Lőcséről, Millecker Bódog Verseczről, Cziklay Lajos, Emődy Béla Sárospatakról, Erős Lajos, Klinda T., Hofecker A., Szádeczky Lajos, Móricz Károly, Varga Jenő, Margó Tivadar, Vámbéry Ármin, Frederik Jenő, Kőrösi Sándor, Nemäti Károly, gróf Zichy Jenő, Kassai S., Truxa Hans Mária Bécsből.

A mi a könyvtárállomány létszámát illeti, az e mai napon,

1892. december 31-én 207,925 kötet nyomtatványból és 32,895 darab apró nyomtatványból áll.

A külföldi könyvtárakkal és tudományos intézetekkel 1892. évben előfordult érintkezésünket a következő jegyzék tünteti fel:

a bázeli egyetemi könyvtárral,
 a bécsi cs. és kir. állami és udvari levéltárral,
 a bécsi cs. és kir. hadügyminiszteriumi levéltárral,
 a bécsi cs. kir. egyetemi könyvtárral,
 a bécsi cs. kir. hitbizományi könyvtárral,
 a bécsi cs. kir. udvari könyvtárral,
 a bécsi városi könyvtárral,
 a berlini kir. könyvtárral,
 a bolognai kir. egyetemmel,
 a boroszlói kir. egyetemmel,
 a csernowitzi egyetemi könyvtárral,
 a drezdai kir. könyvtárral,
 a göttingai kir. egyetemi könyvtárral,
 a gráci cs. kir. egyetemi könyvtárral,
 a heidelbergi egyetemi könyvtárral,
 a krakói cs. kir. egyetemi könyvtárral,
 a krakói történelmi szemináriummal,
 a lausanne-i egyetemmel,
 a lembergi Osselinszky-National-Institut-tal,
 a lembergi cs. kir. egyetemi könyvtárral,
 a lembergi tartományi kormánynyal,
 a leideni országos egyetemi könyvtárral,
 a müncheni kir. könyvtárral,
 a prágai cs. kir. egyetemi könyvtárral,
 a római Biblioteca Vittorio Emanuele-vel,
 a washingtoni Smithsonian Instituttal,
 a strassburgi cs. egyetemi könyvtárral,
 az upsalai kir. egyetemi könyvtárral,
 a zárai főgymnasiummal.

Nagyméltóságodnak

Budapest, 1892. december 31.

alázatos szolgálója

Szilágyi Sándor,

igazgató.

I. T Á B L Á Z A T.

Az egyetemi könyvtár olvasótermét látogatók foglalkozási ág szerinti kimutatása az 1892. évben.

	Január	Február	Márczius	Április	Május	Június	Szeptember	Október	November	Deczember	Összesen
Jog- és államtudomány-hallgató	31	51	28	9	7	9	398	56	134	54	777
Orvostanhallgató	26	39	14	1	1	1	165	18	84	31	380
Bölcsészethallgató	3	14	8	1	3	1	134	14	38	16	232
Gyógyszerészethallgató	1	3	—	—	—	—	3	—	1	—	8
Hittanhallgató	3	3	1	3	—	—	17	1	2	1	31
Műegyetemi hallgató	8	2	5	—	2	1	52	7	16	10	103
Közép- és szakisk. tanuló	24	23	5	8	5	4	9	—	4	10	92
Állatorvostanhallgató	2	1	—	1	1	—	3	—	—	1	9
Jog- és államtudományi szigorló	1	5	3	2	3	2	15	3	5	2	41
Orvostani szigorló	6	8	3	—	3	—	20	4	15	5	64
Bölcsészeti szigorló	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Ügyvédjelölt és joggyakornok	4	4	13	5	7	2	19	7	17	9	87
Tanár- és tanítójelölt	—	1	—	1	—	2	3	3	5	3	18
Magánzó	1	2	—	—	—	—	2	—	2	—	7
Hivatalnok	7	5	2	2	3	—	14	4	6	9	52
Hírlapíró és író	1	—	—	1	—	—	2	1	4	—	9
Tanár és tanító	4	1	4	2	1	2	6	1	2	2	25
Ügyvéd	1	1	2	—	—	—	3	1	2	1	11
Orvos	1	2	1	—	—	—	2	2	5	—	13
Lelkész	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Katonatiszt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kereskedő	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Mérnök	1	1	—	—	—	—	2	—	1	—	5
Művész	1	—	1	—	—	—	3	3	—	4	12
Vegyész	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Műiparos	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Gazdász	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Összesen :	128	166	91	36	36	24	875	126	344	158	1984

Az 1894 látogatási jogosultsággal bíró olvasó 28260 ízben vette igénybe az olvasótermét és itt 33682 művet használt. Az erre vonatkozó részletes kimutatás a II. táblázatban foglaltatik.

II. T Á B L Á Z A T.

Az egyetemi könyvtár olvasótermének forgalma az 1892. évben.

Hónap	Olvasók összege	A használt művek szakok szerint									A használt művek összege
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.	H.	I.	
		Hittudom.	Jogtudom.	Államtud.	Orvostud.	Mathem. és termész.-tud.	Bölcsész- és nevel.-tud.	Történelmi és földr. tud.	Nyelvészet és irodalom	Egyet. encycl. és vegyesek	
Január . . .	3718	14	1335	257	1357	457	161	607	579	392	5159
Február . . .	3122	4	1278	374	1641	517	89	650	540	400	5493
Márczius . .	4445	8	1212	254	1359	413	75	540	668	301	4830
Április . . .	1988	29	710	113	486	151	61	226	201	160	2137
Május . . .	2440	29	841	145	580	196	47	325	272	189	2624
Június . . .	1044	14	437	73	188	59	32	116	93	110	1122
Szeptember .	2378	3	651	168	570	220	76	386	319	155	2548
Október . . .	703	—	280	50	185	70	31	100	90	41	847
November . .	3663	2	1296	192	849	320	132	482	399	262	3934
Deczember . .	4759	15	1692	263	1037	349	192	611	511	318	4988
Összesen . .	28260	118	9732	1889	8252	2752	896	4043	3672	2328	33682

Az olvasó-terem július 1-től szeptember 1-ig zárva volt.

Házon kívül 1507 kikölcsönző 2952 művet használt.